

چه کسانی باید بیمه بیکاری دریافت کنند؟

بیکار از نظر قانون بیمه بیکاری، بیمه شده ای است که بدون میل و اراده بیکار شود و آماده به کار باشد. غیر ارادی بودن بیکاری، ملاک اصلی برقراری حمایت های قانونی برای بیمه شدگان بیکار است.طبقه بندی این افراد به صورت دقیق تر به شرح زیر است:

۱) مشمول قانون کار و قانون تامین اجتماعی باشند.

۲) بیکاری حداکثر ۳۰ روز پس از اخراج یا اعلام عدم نیاز توسط کارفرما به اداره کار گزارش دهد.

۳) به صورت غیر ارادی از کار اخراج شده باشند.

۴) تبعه کشورهای خارجی نباشند.

۵) مستمری بگیر، بازنشسته و یا از کار افتاده کلی نباشند.

۶) بیمه شده قبل از بیکار شدن حداقل ۶ ماه سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد.

۷) بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث غیرمترقبه مانند سیل، جنگ، زلزله و آتش سوزی بیکار می شوند، برای دریافت مقرری بیمه بیکاری، نیاز به داشتن حداقل سابقه پرداخت حق بیمه ندارند و حتی اگر در روز اول کار بر اثر این حوادث بیکار شوند می توانند مقرری بیمه بیکاری دریافت کنند.

۸) بیمه شدگان باید در دوره های کارآموزی و سوادآموزی که از سوی اداره‌هالی تعاونی، کار و رفاه اجتماعی و نهضت سوادآموزی برگزار می شود، شرکت کنند و هر دوماه یک بار، گواهی لازم، در این زمینه را به شعب تامین اجتماعی ارائه کنند.

باید ها ونباید های بیمه شخص ثالث

پاسخ به ۱۵پرسش کاربردی درباره بیمه شخص ثالث

راحله شعبانی

روزنامه‌نگار

بیمه شخص ثالث اجباری است. تمامی شرکت‌های بیمه رقابت تنگاتنگی دارند تا بتوانند گوی سبقت را از دیگر رقبا ربایند. در این هیاهوی بیمه‌ای، انتخاب آگاهانه‌ی بهترین شرکت ارائه‌کننده‌ی بیمه شخص ثالث، علم به نرخ‌های بیمه ای و پیدا کردن پاسخ‌های صادقانه به صدها سوال دیگر در این زمینه بسیار حائز اهمیت است. در این مقاله از دخل و خرج به مهمترین این سوالات پاسخ خواهیم داد.

۱) حداقل تعهد اجباری در بیمه نامه شخص ثالث چه میزان است؟
بیمه شخص ثالث وسیله نقلیه باید بتواند در هر زمان در بخش خسارت بدنی حداقل دیه یک فرد مسلمان در ماه های حرام و در بخش خسارت مالی ۲/۵ درصد تعهدات بدنی را جبران کند. حداقل دیه فوت هر سال از سوی مرجع قانونی تعیین می شود و تغییر می کند. شرکت بیمه مکلف است با دریافت حق بیمه اعلام شده، با دارنده وسیله نقلیه قرارداد بیمه حداقل با این میزان تعهدات منعقد کند.

۲) نرخ و حق بیمه شخص ثالث چگونه تعیین می شود؟
رقم حق بیمه به طور معمول متناسب با ریسک هر وسیله نقلیه و نرخ های تعیین شده در آیین نامه های آن و دیگر ضوابط ابلاغ شده بیمه مرکزی، از سوی شرکت بیمه دریافت و برای همان وسیله نقلیه بیمه نامه صادر می شود. در صورت وقوع حادثه منجر به خسارت احتمالی جانی و مالی از سوی وسیله نقلیه دارای بیمه نامه به اشخاص ثالث ، خسارت وارده از محل بیمه نامه مسبب حادثه پرداخت می شود.

۳) آیا حق بیمه شخص ثالث مطابق با قیمت خودرو تغییر می کند؟
حق بیمه در «بیمه اجباری شخص ثالث» متناسب با نسبت ریسک خسارت جانی و مالی منتقل شده به شرکت بیمه تغییر می کند. این ریسک در مورد وسایل نقلیه با عمر بالا و رانندگانی که بیشتر تخلف کنند و خود و دیگران را بیشتر در معرض خطر قرار می دهند، افزایش می یابد.

۴) بیمه حادثه راننده که با بیمه شخص ثالث صادر می شود، چیست؟
منظور از شخص ثالث، هر شخصی است که به سبب حوادث وسایل نقلیه موتوری دچار زیان های بدنی و مالی شود به استثنای راننده مسبب حادثه.شرکت بیمه، هنگام صدور بیمه نامه شخص ثالث، با دریافت حق بیمه حوادث راننده، خود راننده را هم تا حد دیه ماه حرام تحت پوشش بیمه حوادث قرار می دهد. حداکثر حق بیمه پوشش حوادث راننده در هر سال هنگام صدور بیمه نامه شخص ثالث در بیمه نامه درج و به حق بیمه اضافه می شود.

۵) در تصادفات زنجیره‌ای چه کسی مسئول جبران خسارت است؟
از مهم‌ترین سوالات متداول بیمه‌ی ثالث سوال مربوط به تصادفات زنجیره‌ای است. تصادف زنجیره‌ای را می‌توان در دو حالت بررسی کرد: ۱) حالتی که خودروها در حالت ایستاده هستند (مثلا پشت چراغ قرمز ایستاده‌اند) و خودروی دیگر با سرعت به آن‌ها برخورد می‌کند: در این حالت خودروای که به دیگر خودروها برخورد کرده مقصر حادثه است. خسارت خودروهای آسیب‌دیده از محل بیمه‌ی ثالث خودروی مقصر پرداخت خواهد شد. ۲) حالتی که خودروها در حال حرکت هستند و یک خودرو با سرعت از پشت به خودروهای جلویی برخورد می‌کند: اگر خودروهایی که به هم برخورد کردند فاصله‌ی قانونی را نسبت به خودروی جلویی رعایت نکرده باشند، هر خودرو نسبت به خودروی جلویی مقصر است. درنتیجه خسارت خودروی جلویی از محل بیمه‌ی ثالث خودروی عقبی مقصر پرداخت خواهد شد.

۶) ضرورت دریافت الحاقیه افزایش تعهدات در بیمه نامه شخص ثالث چیست؟
هر گاه تعهد پرداخت خسارت، بیش از ارقام قبلی اعلام شده در بیمه نامه باشد، از جمله در زمانی که معادل ریالی دیه در سال جدید را پس از تصویب رئیس قوه قضائیه وزیر دادگستری ابلاغ می کند باید به شرکت بیمه مراجعه کنیم و با پرداخت تفاوت حق بیمه آن، تعهد بیمه نامه خود را به روز کنیم. ۷) نداشتن بیمه شخص ثالث برای دارنده وسیله نقلیه چه مشکلاتی ایجاد می کند؟
نداشتن بیمه نامه برای وسیله نقلیه خلاف قانون است.پرداخت تمام خسارت های جانی (دیه) و مالی بر عهده راننده مقصر بوده و ممکن است که زندانی شود و هر موقع که بخواهد بیمه شخص ثالث بخرد، باید علاوه برحق بیمه

جدید، حق بیمه روزهایی را هم که وسیله نقلیه او بیمه نداشته است (حداکثر یک سال) بپردازد.

۸) اگر وسیله نقلیه بیمه نامه شخص ثالث نداشته باشد و تصادف هم نکند، مشکل چیست؟
داشتن بیمه نامه شخص ثالث برای همه وسایل نقلیه موتوری (موتور سیکلت و انواع خودرو) اجباری است؛ حرکت وسایل نقلیه موتوری بدون داشتن بیمه نامه شخص ثالث ممنوع است. مأموران راهنمایی و رانندگی و پلیس راه وسایل نقلیه بدون بیمه نامه را متوقف و راننده متخلف را ملزم به پرداخت جریمه می کنند.

۹) وسایل نقلیه فاقد بیمه نامه شخص ثالث از چه خدماتی محروم می شوند؟
ارائه هر گونه خدمات به دارندگان وسایل نقلیه موتوری فاقد بیمه نامه شخص ثالث در راهنمایی و رانندگی، دفاتر اسناد رسمی، سازمان ها و نهادهای مرتبط با حمل و نقل ممنوع است و ثبت معامله این وسایل نقلیه امکانپذیر نیست.

۱۰) در صورت دریافت خسارت از شرکت بیمه، بیمه نامه سال بعد به چه شکل تمدید می شود؟
در این صورت همه تخفیف های تعلق گرفته حذف می شود و اگر خسارت داشته باشد، جریمه دریافت می شود که طبق جدول متفاوت است.

۱۱) آیا نرخ بیمه نامه شخص ثالث در شرکت های بیمه یکسان

است؟
بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران معمولاً سقف حق بیمه شخص ثالث را با تعهدات پایه تعیین کرده است و شرکت های بیمه مجاز نیستند برای تعهدات پایه حق بیمه ای بیشتر از آن دریافت کنند، اما می توانند با معیارهای خود به بیمه گذاران تخفیف دهند.

۱۲) آیا می توان هنگام فروش وسیله نقلیه، تخفیف های بیمه نامه شخص ثالث را به خودرو جدید انتقال داد؟
در صورتی که تقاضای بیمه گذار قبل از تاریخ انتقال بیمه نامه باشد، امکان انتقال تخفیف ها به خودرو جدید وجود دارد.

۱۳) آیا در بیمه نامه شخص ثالث هزینه های درمانی نیز پرداخت می شود؟
بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است مصدومان ناشی از حوادث رانندگی را بدون دریافت وجه پذیرش کند. برای این منظور شرکت های بیمه از محل بیمه نامه شخص ثالث ۱۰ درصد عوارض به وزارت بهداشت می پردازند.

۱۴) اگر برای تمدید بیمه نامه فاصله بيفتد، بیمه نامه جدید صادر می شود؟
اگر برای تمدید بیمه نامه شخص ثالث وقفه ایجاد شود به ازای هر روز تأخیر (حداکثر یک سال) باید برای دریافت بیمه نامه جدید جریمه پرداخت کنیم

در صورتی که تقاضای بیمه گذار قبل از تاریخ انتقال بیمه نامه باشد، امکان انتقال تخفیف ها به خودرو جدید وجود دارد

۱۵) اگر تعداد سرنشینان زیان‌دیده در خودروی مقصر، بیش از حد مجاز باشد خسارت به چه شکل پرداخت خواهد شد؟
تعداد سرنشینان مجاز خودرو داخل کارت ماشین قید می‌شود. منظور از ظرفیت غیر مجاز سرنشینان تعدادی بیش از ظرفیت مقرر در کارت ماشین است. تعهد شرکت بیمه در برابر سرنشینان داخل خودروی مقصر حادثه، برابر است با حاصل ضرب ظرفیت مجاز وسیله‌ی نقلیه در سقف تعهدات بدنی. به‌طورمثال اگر ظرفیت قانونی خودروای چهار نفر باشد، سقف تعهدات شرکت بیمه در برابر زیان‌دیدگان داخل خودرو ۱,۳۳۲,۰۰۰,۰۰۰×۴=۳۰۸,۰۰۰,۰۰۰ می‌باشد. در نتیجه در حادثه‌ای که تعداد سرنشینان خودروی مقصر بیش از ظرفیت مجاز بوده و میزان خسارت از سقف تعهد شرکت بیمه بیش‌تر باشد خسارت سرنشینان زیان‌دیده به طور کامل پرداخت نمی‌شود. بلکه مبلغ خسارت مورد تعهد شرکت بیمه به نسبت خسارت وارده‌شده به هر یک از زیان‌دیدگان، بین آنان تقسیم می‌گردد. باقی‌مانده‌ی خسارت که توسط شرکت بیمه پرداخت نشده، توسط صندوق خسارت بدنی پرداخت خواهد شد. اما صندوق خسارت بدنی می‌تواند مبلغ پرداخت‌شده را از راننده‌ی مقصر دریافت کند.

سر قفلی به زبان ساده

سجاد حاجبی خانیکی

کارشناس ارشد حقوق

گویند،صاحب ملک موظف است در پایان مدت اجاره مبلغ گرفته شده را طبق روز محاسبه و به مستاجر برگرداند. اما آیا این مبلغ همان ودیعه است؟

● شرایط تعلق حق سرقفلی

چنانچه دراجاره نامه شرط شود که مالک در مدت اجاره، حق افزایش مبلغ اجاره یا درخواست تخلیه ملک را ندارد و همچنین نمی تواند که ملک را به کسی جز مستاجر اجاره دهد. گام های ابتدایی برای دریافت سرقفلی برداشته شده است اما زمانی این مساله نهایی می شود که مستاجر باید با صاحب ملک بر سر مبلغ سرقفلی توافق کند. چنانچه شروط از طرف مالک رعایت نشود مستاجر می تواند مبلغ سرقفلی را پس بگیرد، همچنین اگر موفق به توافق نشوند حق سرقفلی به مالک پرداخت نخواهد شد. اگر مستاجر در ابتدای عقد اجاره به صاحب ملک مبلغی را به عنوان سرقفلی نه ودیعه بپردازد، همین مبلغ در پایان عقد طبق روز به او بازگردانده می شود.

● ویژگی های سرقفلی

در ابتدا باید گفت چه ضمن سند رسمی چه ضمن سند عادی اگر به حق سرقفلی اشاره شود معتبر است. تنها فرقی که می کند در زمان توقیف سرقفلی توسط طلبکار است. براین اساس که سرقفلی اگر با سند رسمی منتقل شده باشد قابل توقیف است پس طلبکاران شخص صاحب سرقفلی می توانند با توقیف و فروش آن به مبلغ طلب خود

اگر مستاجر در ملک مورد اجاره عملی انجام دهد که به ملک آسیب برسد یا از انجام عملی که برای حفظ ملک لازم است امتناع کند در اصطلاح مرکب تعدی و تفریط شده باشد، این عمل علاوه بر اینکه به مالک حق گرفتن حکم تخلیه می دهد، او را از پرداخت حق کسب، پیشه یا تجارت نیز معاف می کند.

عدم پرداخت مبلغ اجاره نیز در دو صورت به مالک حق درخواست تخلیه بدون پرداخت حق کسب، پیشه یا تجارت را می دهد: مالک یکبار از طریق اظهار نامه (در صورتی که اجاره نامه سند عادی باشد) یا اظهاریه دفتر اسناد رسمی (در صورتی که اجاره نامه سند رسمی باشد) از مستاجر پرداخت مبلغ اجاره را تقاضا می کند. اگر مستاجر باز هم از پرداخت اجاره بها خودداری کند مالک با مراجعه به دادگاه اقدام به درخواست تخلیه ملک می کند. در این زمان اگر مستاجر اجاره بها را در صندوق دادگستری به امانت بگذارد این مبلغ به مالک پرداخت شده و حکم تخلیه صادر نمی شود. قانونگذار این امکان را فقط یکبار به نفع مستاجر ایجاد کرده است و اگر برای بار دوم این دعوا مطرح شود او دیگر نمی تواند با امانت گذاشتن مبلغ اجاره در صندوق دادگستری مانع صدور حکم تخلیه شود.

اگر در طول یک سال مستاجر دو بار در پرداخت مبلغ اجاره آنچنان تاخیر کند که مالک از طریق اظهاریه یا اظهاریه پرداخت مبلغ را تقاضا کند در این حالت اگر برای بار سوم هم مستاجر در پرداخت اجاره بها تاخیر کرد اینجا مالک با مراجعه به دادگاه درخواست صدور حکم تخلیه می کند و مستاجر نمی تواند به هیچ وجه از صدور حکم جلوگیری کند.

● فرق سرقفلی با مالکیت

طبق قانون ملک مغازه نمی تواند همزمان مالک سرقفلی هم باشد.

دست یابند ولی اگر ضمن سند عادی منتقل شده باشد این ویژگی را ندارد. سرقفلی اجبار قانونی ندارد و تنها با توافق طرفین برقرار می شود ولی اگر برسر میزان آن دو طرف دچار اختلاف شوند دادگاه مبلغ را مشخص می کند. این حق مخصوص و برای حمایت از مستاجر اماکن تجاری برقرار شده است.

● حق کسب یا پیشه یا تجارت

اگر اجاره نامه قبل از مهر سال ۱۳۷۶ تنظیم شده باشد مشمول قانون روابط موجر ومستاجر سال ۱۳۵۶ است.براساس این قانون اجاره نامه دائم تمدید شده و مستاجر ملزم به تخلیه ی ملک نمی باشد و اگر صاحب ملک بخواهد به قرارداد اجاره پایان دهد باید مبلغی را تحت عنوان حق کسب، پیشه یا تجارت به مستاجر پرداخت کند.

● دلایل اجباری تخلیه ملک تجاری

اگر مالک قصد بازسازی یا انجام تجارت در ملک خود و حتی نیازمند سکونت در ملکش باشد می تواند حکم تخلیه بگیرد.

● موارد معافیت مالک از پرداخت حق کسب پیشه یا تجارت

در صورتی که مستاجر حق انتقال سرقفلی را نداشته باشد ولی آن را انتقال دهد، مالک به علت این تخلف با مراجعه به دادگاه و پرداخت نصف مبلغ حق کسب، پیشه یا تجارت حکم تخلیه ملک خود را می گیرد.اگر در عقد اجاره عنوان شغلی مستاجر قید شده باشد وی نمی تواند بدون رضایت مالک آن را تغییر دهد و در صورت تغییر، متخلف شمرده می شود. این تخلف به مالک حق فسخ عقد اجاره بدون پرداخت حق کسب، پیشه یا تجارت را می دهد.